

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. MIECZYSŁAWY BUTLER W OSTROWACH

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Mieczysławy Butler w Ostrowach budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Mieczysławy Butler w Ostrowach obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie

i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program ten obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać

wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: pedagoga, logopedy oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka

- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu;
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie;
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania;
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania;
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią;
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata;
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym;
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy;
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.

b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się na naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

* w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne;

* którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;

* u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczy

się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele, wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Pedagog szkolny

Udziela pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości. W sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia. Współpracuje z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracuje z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia

konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzi zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosuje profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizuje spotkania dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udziela wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracuje z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoły Podstawowej im. Mieczysławy Butler w Ostrowach każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej;
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie;
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga, psychoterapeuty), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2017-2022

A. sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
------------------------------	---	---------------------------------------

<p>1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.</p>	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.</p> <p>2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej - prowadzenie pogadank na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej - Organizacja wypoczynku w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, Techniki i Edukacji dla bezpieczeństwa
<p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych; kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.</p> <p>3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie - Spotkania ze specjalistami - Gazetki ścienne i ulotki - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych - Spotkania z pielęgniarką, lekarzem, policją i pedagogiem - Działalność szkolnego koła PCK
<p>3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności</p>	<p>1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca) - Realizacja programów z zakresu profilaktyki uzależnień i rozwijanie umiejętności życiowych

<p>fizycznej. Stosowanie profilaktyki.</p>	<p>nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>5. Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>6. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>7. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), np. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie – ulotki, plakaty); profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku - Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów - Uzależnienie od używek i dopalaczy – „Dopalaczom stop” – organizacja spotkań dla rodziców, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić - Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Spotkania z pielęgniarką, lekarzem, pedagogiem - Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presji grupy, realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie” - Propagowanie idei programu profilaktyczno- edukacyjnego „Zapobiegając HIV i AIDS” - Konsultacje ze specjalistami
--	---	---

B. sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa</p>	<p>1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji.</p> <p>2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia i warsztaty specjalistyczne - Opieka nad samorządem uczniowskim - Funkcjonowanie drużyny harcerskiej - Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi

<p>w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.</p>	<p>3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>i autorytetami</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w lokalnych i ogólnopolskich akcjach charytatywnych
<p>2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p>	<p>1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet – kontrola rodzicielska”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z Policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy - Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z Informatyki - Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne
<p>3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.</p>	<p>1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie.</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu.</p> <p>3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.</p> <p>4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju. - Prowadzenie szkolnego koła wolontariatu

C. sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Budowanie systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.</p> <p>2. Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych.</p> <p>3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie - Zajęcia z pedagogiem szkolnym - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych - Ankieta diagnozująca „Mój system wartości” - Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka i ich zasięgiem - Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą - Programy edukacyjno – telewizyjne, spektakle teatralne - Filmy edukacyjne i materiały - Gazetki edukacyjne - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i szkolnym, ze specjalistami - Realizacja zajęć na lekcjach religii - Realizacja treningu asertywności
<p>2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.</p> <p>2. Nauka dobrych manier.</p> <p>3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wyjazdów na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami

	<p>należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury.</p> <p>4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów</p> <p>- popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu.</p> <p>5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego.</p> <p>6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji.</p> <p>8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów.</p>	<p>pamięci narodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów - Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. języku polskim, WOS-ie, Wychowaniu do życia w rodzinie - Organizacja konkursów, przedstawiień uczniowskich - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych” - Dokonanie diagnozy przyczyn i objawów dyskryminacji - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą - Realizacja projektów edukacyjnych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej - Dostosowanie infrastruktury szkoły do nauki przez dzieci i młodzież niepełnosprawną - Udział w Akcji Szlachetna Paczka - Gazetka informacyjna „Zasady postępowania wobec niepełnosprawnych”
--	--	---

D. profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.</p>	<p>1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji.</p> <p>3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>5. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>6. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<p>- Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach).</p> <p>- Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej.</p> <p>- Organizacja spotkań z Policjantem.</p> <p>- Konsultacje z pedagogiem.</p> <p>- Realizacja zajęć Edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach.</p> <p>- Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>- Programy edukacyjne- telewizyjne, spektakle teatralne.</p> <p>- Filmy edukacyjne i materiały.</p> <p>- Gazetki edukacyjne.</p>
<p>2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów.</p> <p>2. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach.</p> <p>3. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.</p>	<p>- Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego.</p> <p>- Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu.</p> <p>- Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci.</p> <p>- Prowadzenie treningu asertywności.</p> <p>- Prowadzenie zajęć profilaktycznych – Co to jest stalking?</p>

	<p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>5. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę).</p> <p>6. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.</p>	
--	--	--

X. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Dokumentacja/odpowiedzialni za realizację zadań
<p>I. Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p>	<p>1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole.</p> <p>2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych.</p> <p>3. Realizacja programów „Moda na zdrowie, „Mamo, tato nie pal”, „Trzymaj formę”.</p> <p>4. Rozmowy indywidualne.</p> <p>5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych.</p> <p>6. Ankietowanie.</p> <p>7. Redagowanie gazetek tematycznych.</p> <p>8. Kontynuacja programów promujących zdrowie.</p> <p>9. Organizacja zawodów sportowych dla uczniów klas I-III</p> <p>10. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie.</p>	<p>Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań/Dzienniki zajęć kół zainteresowań</p> <p>- pedagog szkolny/dziennik pedagoga</p> <p>- wychowawcy klas/dzienniki zajęć lekcyjnych</p> <p>- nauczyciele koordynatorzy projektów scenariusze projektów – dokumentacja pedagoga</p> <p>-pielęgniarka/dokumentacja pielęgniarki w ciągu całego roku.</p>

	<p>11. Realizacja programu dla uczniów „Opieka zdrowotna i aktywność fizyczna jako główne czynniki prowadzenia zdrowego życia”.</p> <p>12. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych.</p> <p>13. Zajęcia z logopedii.</p> <p>14. Kontrola prawidłowości natężenia światła w klasach i na korytarzach.</p> <p>15. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę.</p> <p>16. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i terenie gminy, powiatu</p> <p>17. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych.</p>	<p>Nauczyciele/Dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów.</p> <p>Lekcje wychowawcze/ dzienniki zajęć specjalistów.</p>
<p>2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p>	<p>1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny.</p> <p>2. Pogadanki prowadzone przez pielęgniarkę, lekarza dla uczniów i rodziców.</p> <p>3. Spotkania z dietetykiem.</p> <p>4. Program profilaktyki próchnicy.</p> <p>5. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>6. Konkursy plastyczne.</p> <p>7. Okresowe kontrole czystości – za zgodą rodziców.</p> <p>8. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie.</p> <p>9. Realizacja programu promującego zdrowy i bezpieczny styl życia „Trzymaj formę” oraz inne działania promujące zdrowie i zachowania prozdrowotne.</p> <p>10. Realizacja działań promujących zdrowie.</p> <p>11. Akcje propagujące spożywanie zdrowej</p>	<p>Dietetyk, pielęgniarka, lekarz – organizacja spotkań, pogadanek.</p> <p>Lekarz stomatolog/pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów/ scenariusze imprez i konkursów.</p> <p>Nauczyciele /wychowawcy.</p> <p>Przeszkoleni nauczyciele, wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą klas,</p>

<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>żywności, owoców, warzyw i soków.</p> <p>12. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie.</p> <p>13. Akcja „Szlanka mleka”,</p> <p>14. Posiłki dla uczniów z rodzin najuboższych.</p> <p>15. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków.</p> <p>1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna).</p> <p>2. Organizacja konkursu na temat używek dla uczniów klas IV-VIII.</p> <p>3. organizacja konkursów na temat narkomanii, dopalaczy, HIV dla uczniów klas VI-VIII.</p> <p>4. Gazetki ściennie.</p> <p>5. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach.</p>	<p>dokumentacja intendenta.</p> <p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców.</p> <p>Dziennik zajęć pedagoga.</p>
<p>II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z Prawami dziecka i ucznia.</p> <p>2. Uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby.</p> <p>3. Prowadzenie pogadank na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.</p> <p>4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania.</p> <p>5. Egzekwowanie zasad wynikających ze Statutu Szkoły i WSO oraz Kodeksu Ucznia – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki.</p> <p>6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach</p>	<p>Nauczyciele klas/Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy/Zasady dobrego wychowania – gazetka szkolna.</p> <p>Wychowawcy/System oceniania, arkusze ocen ucznia.</p>

	wymagających interwencji.	
2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się, dobry klimat w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Organizowanie konkursów, indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym. 4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne. 	<p>Wychowawcy/scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy/Dziennik pedagoga.</p>
3. Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań takich jak: <ul style="list-style-type: none"> - agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Respektowanie zbioru zasad przez uczniów obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Zajęcia warsztatowe, pogadanki „Nie dla agresji i przemocy w szkole”. 5. Realizacja programów przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole”. 6. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 7. Organizacja spotkań z Policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 8. Kształtowanie pożądanego społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – 	<p>Pedagog/wychowawcy klas, dzienniki specjalistów.</p>

	jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy?	
<p>III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach</p>	<p>1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią i zasadami BHP na lekcjach.</p> <p>2. Organizowanie pogadanek, zajęć warsztatowych, dotyczących bezpieczeństwa.</p> <p>3. Realizacja programu „Odblaskowe Pierwszaki” przy współpracy z Policją.</p> <p>4. Współpraca z ratownikami medycznymi.</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy.</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy. Alarmy próbne przeciwpożarowe.</p> <p>Dyżury nauczycieli w czasie przerw. Dziennik pedagoga/ Dziennik bibliotekarza.</p>

<p>życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<p>6. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji.</p> <p>7. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa.</p> <p>8. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej przez uczniów.</p>	
<p>2. Kształtowanie umiejętności porządkowani i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.</p>	<p>1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji.</p> <p>2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów.</p> <p>3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów klas I – III.</p> <p>4. Dzień Bezpiecznego Internetu.</p> <p>5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu.</p> <p>6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym.</p>	<p>Wyznaczeni nauczyciele – zgodnie z odrębnym harmonogramem.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Kształtowanie pożądaných społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych - spotkania z przedstawicielami Policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy) - co to jest stalking – jak sobie z nim radzić? <p>2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia</p>	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki, dzienniki zajęć.</p> <p>Przedstawiciele Policji, przedstawiciele fundacji/materiały informacyjne.</p>

	<p>- diagnozowanie środowiska.</p> <p>3. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedury „Niebieskiej Karty”</p> <p>- uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach z psychoterapeutą ds. pomocy rodzinie</p> <p>- realizacja programu „Chronimy dzieci” – fundacja „Dzieci Niczyje”</p> <p>- gazetki tematyczne.</p>	
<p>IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura</p> <p>1. Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur.</p> <p>2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	<p>1. Kultywowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła.</p> <p>2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.</p> <p>3. Uczniowie mają szacunek do kultury i dorobku narodowego – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym</p> <p>- uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych</p> <p>- składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<p>Dokumentacja szkolna.</p> <p>Kalendarz.</p> <p>Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p>

3. Profilaktyka zagrożeń.	1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek. 2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.	Uczestnictwo uczniów w działaniach/dziennik zajęć pedagoga, wychowawcy.
---------------------------	---	---

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu. - Organizacja warsztatów np. na temat „Bezpieczny Internet”; „Jak sprawować kontrolę rodzicielską”; „Co to są dopalacze”; konsekwencje prawne zachowań agresywnych, sprzedaży i posiadania używek. - Gazetki i biuletyny dla rodziców –

	<p>upowszechnianie materiałów edukacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem.
--	---

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

XI. Ewaluacja programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkole pedagoga, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:
* zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie;

*opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji;

*zaplanowanie sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej.

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań.

Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.